

Przesuwamy granice w sposób nieoczywisty...

Co to jest **TRENING GLOBALNY** pedagogiczny w zakresie umiejętności szkolnych?

Zasada treningu to jedyna skuteczna droga odniesienia sukcesu.
Trening musi być systematyczny, konsekwentny, atrakcyjny w formie uczenia się, różnorodny w treści i musi posiadać stopnie trudności.

Zakres Treningu Globalnego obejmuje:

- Aktywność ucznia.
- Sensoryczną integrację.
- Potencjał intelektualny.
- Rozwój emocjonalny.
- Umiejętności szkolne.
- Sposób funkcjonowania i sprawności ruchowej, (jakich środków technicznych potrzebuje).

Elementy wspólne metod wspierania rozwoju:

1. Orientacja ciała i przestrzeni.
2. Stymulacja czuciowa ciała i dłoni, manipulacja.
3. Ćwiczenia ruchowe, rozważne przekraczanie linii środka.
4. Wzrok- stymulacja.
5. Słuch- stymulacja.

Narzędzia Treningu Globalnego:

Ćwiczenia, formy ich wykonywania, techniki aktywizacji zaczerpnięte ze wszystkich metod terapii pedagogicznej, reedukacji- wspieranie rozwoju ucznia.

Tworzenie własnych kart pracy spełniających określone parametry oraz dostosowanych do potrzeb ucznia.

Parametry kart pracy:

- Czytelna.
- Indywidualna.
- Określony stopień trudności.
- Stymulująca określoną funkcję.
- Rozwijająca poznawczo.

ZASADY PROWADZENIA ZAJĘĆ TERAPII PEDAGOGICZNEJ

1. Terapeuta.
 - Posiadający wszechstronne kwalifikacje z zakresu znajomości zasad i technik wykonywania ćwiczeń wielu metod Terapii Pedagogicznej.
 - Jest to bardzo ważne, ponieważ na tej wszechstronnej wiedzy opiera się znajomość różnorodnych ćwiczeń wpływających na tą samą funkcję.
 - Wierzy w możliwości dziecka „wierzę, że potrafisz” „dasz sobie radę” pozytywne spojrzenie na dziecko terapeuta nie patrzy na dziecko przez pryzmat jego „fizyczności”.
 - Samokształcenie zdobywa wiedzę i „twórczo myśli na temat terapii(układania programu działań terapeutycznych).
 - Korzysta z wiedzy i doświadczeń innych.
 - Predyspozycje do pracy z dziećmi i młodzieżą- otwarty, cierpliwy, uśmiechnięty, przyjacielski.
2. Dziecko.
 - Ma zabezpieczone potrzeby fizyczne.
 - Najedzone.
 - Napojone.
 - Zabezpieczone higienicznie.
 - Ma zabezpieczone potrzeby techniczne.
 - Siedzi wygodnie, bezpiecznie (technicznie siedzisko dostosowane do potrzeb i problemów dziecka.
 - Posiada system komunikacji z terapeutą (werbalny, alternatywny) skuteczny.
 - Posiada wszystkie potrzebne przybory (kredki ołówki, piórniki, ołówki do pisania).
 - Ma zabezpieczone poczucie bezpieczeństwa (ma to bezpośredni wpływ na poziom motywacji do pracy i do przezwycięzania własnych słabości).
 - Zna przebieg zajęć.
 - Czuje, że jest akceptowane.
1. Wzajemna relacja terapeuta- dziecko (dziecko czuje, że jest traktowane poważnie i „komuś” na nim zależy.
 - Uczeń zna terapeuta(poznaje Go na zajęciach „przygotowawczych).
 - Ma zaufanie do terapeuty(darzy go sympatią).
 - Ustalenie zasad prowadzonych zajęć, do których stosuje się jedna i druga strona.
 - Podpisywanie kontraktów, umów.
 - Czas trwania zajęć.
 - Schemat ćwiczeń.
 - Przerwy, przyjemności, nagrody.
 - Konsekwentne trzymanie się ustaleń i nie łamanie ich.
2. Praca w zespole terapeutycznym, konsultacje ze specjalistami różnych dziedzin tak, aby usprawnianie było wieloprofilowe(nauczyciel, terapeuta, psycholog, logopeda, rehabilitant). Wielowymiarowe spojrzenie na dziecko, wyłuskanie najpilniejszych potrzeb (najsłabsze ogniwo)! Wspólne działanie, w tym kierunku.

3. CEL- SENSORYCZNA INTEGRACJA (cel nadrzędny, do którego dążymy) ustalenie celu cząstkowego (najślabszego ogniwa) np.: koncentracja uwagi koordynacja wzrokowo- ruchowa, nadpobudliwość, procesy pamięci, itd.
4. Terapia jest SYSTEMATYCZNA (3-4x w tygodniu).
5. Terapia jest KONSEKWENTNA (zawsze wykonywana wg ustaleń).
6. Terapia jest DŁUGOTRWAŁA (...).
7. Terapia jest ATRAKCYJNA.
 - Dobór różnorodnych ćwiczeń dostosowanych do potrzeb i możliwości dziecka, skorelowanych z wyznaczonym celem terapii zgodnie z zasadą stopniowania trudności(korzystamy z wielu ćwiczeń opisanych w literaturze dotyczących wielu metod terapii pedagogicznej, wpływających na rozwój funkcji wyznaczonej celem terapii np. koncentracja uwagi).
 - Techniki wykonania ćwiczenia dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka(korzystamy z technik wykorzystywanych w wielu metodach terapii pedagogicznej).
 - Każde ćwiczenie, zadanie musi być przeprowadzone w taki sposób, aby dziecko odniosło sukces(kształtuje poziom motywacji, dobre myślenie o sobie-samoakceptacja).
 - Dobór treści, o które oparte są ćwiczenia do wieku i zainteresowań(zbyt infantylne dla dziecka treści nie wzbudzają motywacji do wykonywania ćwiczeń)tu ważne jest między innymi (dot. szczególnie dzieci z MPDz.). Patrzenie na dziecko nie przez pryzmat jego fizyczności.
8. Terapia jest **UPORZĄDKOWANA**. Nie ma w niej chaosu, ponieważ terapeuta wie jak osiągnąć cel.
 - Schemat ćw. skonstruowany wg punktów wspólnych metod terapii pedagogicznej, który jest przygotowaniem systemu nerwowego do podjęcia pracy intelektualnej.
 - Ćwiczenia na materiale słowno- wyrazowym(słowotwórcze, wyobraźni, pamięci, ortografii itd.).
 - Wzbudza u dziecka poczucie bezpieczeństwa, ponieważ wie, jakich elementów może się spodziewać.
 - Pobudzana jest ciekawość dziecka, ponieważ terapeuta korzysta z ćwiczeń wszystkich metod terapii pedagogicznej, których posiada kwalifikacje.
9. Prowadzona jest dokumentacja.
 - Opis funkcjonowania dziecka.
 - Opis aktywności intelektualnych.
 - Karty sukcesów jawne na forum, wpinane do segregatorów.

10. Włączenie do pomocy Rodziców.

- Pedagogizacja Rodziców kontrakty z Rodzicami.
- Kontrakty z dziećmi.

PROGRAM PRACY NAUCZYCIELA- TERAPEUTY.

1. Zapoznanie się z diagnozą.
 - Psychologiczno- pedagogiczną.
 - Neurologiczną.
2. Diagnoza własna.
 - a.) Obserwacja.
 - Zachowania ruchowe.
 - Zachowania społeczne.
 - Zachowania emocjonalne.
 - Umiejętności, możliwości, zainteresowania ucznia.
 - Komunikacja.
 - b.) Karty diagnostyczne systematyzujące wiedzę.
 - Funkcjonowania sensorycznego.
 - Mocnych stron.
 - Aktywności szkolnych.
 - Umiejętności, zainteresowań.
 - Stylu uczenia się.
3. Stała obserwacja w celu weryfikacji informacji zawartych w kartach diagnostycznych.
 - W celu uaktualniania znajomości problemów i potrzeb dziecka.
 - W celu konstruowania i modyfikacji indywidualnego programu terapeutycznego.
4. Konstruowanie indywidualnego programu działań terapeutycznych dla potrzeb, problemów i umiejętności i możliwości dziecka. Nauczyciel musi pamiętać o zasadach prowadzenia zajęć terapii pedagogicznej.
5. Realizacja w/w programu działań terapeutycznych.
6. Współpraca z innymi nauczycielami.
7. Ewaluacja i wnioski do dalszej pracy.

TRUDNOŚCI W PRACY NAUCZYCIELA- TERAPEUTY

- Kreatywność(jej brak).
- Obiektywna ocena umiejętności ucznia. Jego mocnych stron, stylu uczenia się, problemów i potrzeb.
- Obiektywna ocena skuteczności działań terapeutycznych.
- Odpowiedni dobór metod sprawdzających i środków dydaktycznych.
- Tworzenie spójnego programu wieloprofilowego działań terapeutycznych i edukacyjnych.
- Z powyższego wynika brak współdziałania w zespole terapeutyczno-edukacyjnym.

CECHY DOBREGO NAUCZYCIELA.

1. Lubi swój ą pracę.
2. Kocha przedmiot, którego uczy i potrafi innych zarazić tą miłością.
3. Lubi uczniów.
4. Jest sprawiedliwy.
5. Jest cierpliwy.
6. Jest spokojny, zrównoważony(wobec trudnych zachowań i sytuacji z uczniami).
7. Jest wyrozumiały(wchodzi w empatyczne relacje z uczniem).
8. Jest wymagający od siebie i od uczniów, ale nie wzbudza lęku.
9. Ma dużą wiedzę nieustannie się dokształca.
10. Jest gotowy do poświęcania się.
11. Ma poczucie humoru.
12. Jest pewny tego, co robi, ale potrafi przyznać się do własnego błędu.
13. Ma dar przekazywania wiedzy w ciekawy sposób.
14. Potrafi słuchać innych ludzi, umie z nimi rozmawiać.
15. Wierzy w możliwości swoich uczniów.
16. Nie zniechęca się niepowodzeniami.
17. Wbrew wszystkiemu kontynuuje pracę z uczniem i zachęca go do wysiłku.
18. Dostrzega indywidualność odrębność ucznia, potrafi to uszanować docenić a nawet uhonorować.

**INTEGROWAĆ TO STWARZAĆ WARUNKI DO NAUKI,
PRACY, ZABAWY, WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU!**

JAK TO ROBIĆ? CO JEST POTRZEBNE?

1. AKCEPTACJA INNOŚCI.
2. INFORMACJA O RODZAJACH NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I WSZYSTKICH POTRZEBACH I PROBLEMACH ZWIĄZANYCH Z TYM SCHORZENIEM.
3. SZACUNEK DLA POTRZEB INNYCH.
4. SZKOŁY UKIERUNKOWANE (wspierania rozwoju, terapeutyczne, socjo terapeutyczne, specjalne i specjalistyczne)
 - CZYLI TAKIE, KTÓRE ZAJMUJĄ SIĘ TYLKO JEDNYM RODZAJEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.
 - MERYTORYCZNIE PRZYGOTOWANA KADRA NAUCZYCIELSKA.
 - SZEROKO PROPAGOWANE INFORMACJE WŚRÓD MŁODZIEŻY.
 - EDUKACJA MŁODZIEŻY W KIERUNKU POMOCY.
 - PODEJMOWANIE INICJATYW NA RZECZ NIEPEŁNOSPRAWNYCH (PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ).

Jak integrować grupę?

- Jednakowe zasady dla każdego.
 - Wzajemna pomoc.
 - Przestrzeganie norm społecznych.
 - Przestrzeganie zasad ustalonych w grupie.
 - Pomoce i zadania dobrane i opracowane w taki sposób (indywidualnie), aby każdy uczeń mógł odnieść sukces.
 - Pokazać swoje dobre strony.
 - Pokazać swoje umiejętności, uzdolnienia, zainteresowania.
 - Organizowanie zadań grupowych- wspólne doświadczanie pokazuje że każdy w grupie jest potrzebny ma swoje zadanie i może pomagać innym.
 - Super- zdolny uczeń może mieć problem z komunikacją interpersonalną, natomiast dziecko np. z Zespołem Downa może w tej sprawie nie mieć żadnych ograniczeń i trudności.
 - Nauczyciel nie powinien wprowadzać negatywnej rywalizacji-każdy uczeń realizuje zadania z odpowiednią motywacją i przez pryzmat własnych potrzeb!
 - Postawa otwartość nauczyciela daje rodzicom podstawę do współuczestnictwa i współpracy w kształceniu ich dzieci- rodzi to zaufanie i pomoc ze strony rodziców.
1. Uczeń jest podmiotem działań terapeutycznych i edukacyjnych. To on wyznacza kierunek i przebieg tych działań przez swoje potrzeby jak również, poprzez poziom motywacji do podejmowania zadań.
 2. Uczeń posiada pewien określony potencjał intelektualny, który nauczyciel musi dostrzec ocenić możliwości ucznia i podejmować działania w kierunku Jego rozwoju.
 3. Każdy człowiek posiada potencjał intelektualny, który jest rozwijany przez całe życie w procesie edukacji, wychowania i pracy.
 4. Na poziom rozwoju intelektualnego mają wpływ różnorodne czynniki:
 - Potencjał intelektualny przyniesiony na świat przez dziecko.
 - Terapia wieloprofilowego usprawniania- jej poziom, celność i realizacji.
 - Prawidłowy dobór metod badania i dostosowany do potrzeb i problemów dziecka test IQ.
 - Prawidłowy dobór metod i technik prowadzenia terapii psychologiczno-pedagogicznej.
 - Prawidłowy dobór środków komunikacji, aby była najszybsza i zrozumiała dla obu stron.
 - Poziom przekazu informacji (nauczyciele, terapeuci, rodzice).
 - Poziom aktywności wśród rówieśników.
 5. Uczeń posiada własny indywidualny styl uczenia się. Nauczyciel musi umieć wyodrębnić ten styl i uwzględnić go przygotowując pomoce dydaktyczne i materiały edukacyjne.

6. Style uczenia się:
 - Kinestetyczny.
 - Wzrokowy.
 - Słuchowy.
 - Dotykowy.
 - Indywidualny.
 - Grupowy zawsze występują łącznie np.:styl kinestetyczno - słuchowy, dotykowo- wzrokowy itd.
7. Uczeń ma mocne strony, które nauczyciel dostrzega, pomaga je rozwijać(np. zdolności plastyczne, muzyczne, sportów e, zainteresowania przyrodnicze i inne), jak również wykorzystuje te mocne strony ucznia do konstruowania i realizacji programu terapii lub realizacji treści edukacyjnych budując pozytywną motywację ucznia do podejmowania zadań.
8. W każdym człowieku znajdujemy „mocne strony”rodzaje inteligencji:
 - Językowo- lingwistyczna.
 - Obrazowo- przestrzenna.
 - Logiczno- matematyczna.
 - Ruchowo- kinestetyczna.
 - Muzyczna.
 - Interpersonalna.
9. Uczeń rozwija się harmonijnie emocjonalnie. Zadaniem nauczyciela jest czuwać nad tym rozwojem, aby przebiegał bez zakłóceń. Jeśli jest taka potrzeba konieczne jest wdrożenie wspomagających zajęć psychologicznych.
10. Uczeń posiada stopień integracji sensorycznej, czyli współdziałania wszystkich systemów zmysłowych ze sobą. Jeśli tak jest uczeń jest w pełni przy gotowy do podejmowania aktywności szkolnych i ma podstawy zdobywania nowych umiejętności. Dezintegracja sensoryczna, czyli brak współdziałania systemów zmysłowych ze sobą. Im prędzej nauczyciel zaobserwuje, jaki jest poziom dezintegracji, jakich zmysłów dotyczy i zastosuje odpowiednie metody i techniki terapeutyczne w kierunku sensorycznej integracji tym proces edukacji będzie:
 - Pełniejszy, czyli przebiegał bez zakłóceń.

Co może zrobić nauczyciel? Szkoła?

- Stworzyć warunki sukcesu dla każdego ucznia.

Jak to zrobić?

1. Rozeznanie potrzeb i problemów ucznia, jego funkcjonowania sensorycznego.
2. Rozeznanie stylu uczenia się ucznia.
3. Rozeznanie mocnych stron ucznia.
4. Przygotowanie wsparcia w postaci warsztatu pracy ucznia (środki techniczne oraz środki dydaktyczne).
5. Dobór odpowiednich aktywności do potrzeb i problemów ucznia.
6. Wpojenie i egzekwowanie zasad.
7. Trening emocjonalny.
 - Nauka uczyć i emocji.
 - Adekwatne wyrażanie uczuć i emocji.
 - Możliwość pokazania przez ucznia swoich uczuć i emocji.

TRENING EMOCJONALNY.

1. Znajomość uczuć i emocji.
2. Umiejętność dopasowywania uczuć i emocji do sytuacji.
3. Umiejętność dopasowywania sytuacji do uczuć i emocji
4. Umiejętność mówienia o swoich emocjach i uczuciach.
5. Umiejętność odróżniania zachcianek od potrzeb.
6. Znajomość zasad norm społecznych.
 - Jak wyrażać złość w sposób nie łamiący norm społecznych?

RÓWNOWAGA EMOCJONALNA=SUKCES

MOTYWACJA=RÓWNOWAGA EMOCJONALNA

Do komunikacji potrzebne są dwie strony:

- a. Nadawca.
- b. Odbiorca.

Nauczyciel jako NADAWCA

- Mówi wyraźnie, poprawnie stylistycznie i gramatycznie dając wzór.
- Mówi zrozumiale tłumaczy nowe pojęcia.
- Opisuje przedmioty zjawiska, sytuacje, uczucia emocje- przekazuje informacje.
- Opisuje czynności przekazu informacji.
- Pokazuje plansze. Atlasy. Ilustracje. - Przekazuje informacje.
- Wyraźnie określa swoje stanowisko i emocje w każdej sprawie.
- Używa komunikatów prostych jednoznacznych zrozumiałych przez podopiecznego.
- Komunikat zawsze pozytywny inspirujący i motywujący do dalszej pracy.

Nauczyciel ODBIORCA

- Cierpliwy.
- Pozytywnie nastawiony.
- Twórca kreatywny (w doborze środków komunikacji).

Dziecko ODBIORCA.

- Jak każde dziecko bez względu na deficyty, dysfunkcje?

Dziecko NADAWCA

- Używa alternatywnych środków komunikacji Bliss, Piktogram.
- Używa mimiki, gestu, spojrzenia.
- Używa tablice literowe, matematyczne, tematyczne, funkcje- dostosowane do potrzeb i problemów ruchowych dziecka.
- Dostosowanie wygodnego i bezpiecznego siedziska.
- Dostosowanie funkcjonalnego blatu.
- Obejma mocująca do pisania, pokazywania rysowania i innych czynności.

- Testy TAK-NIE.
- Testy wyboru A B C D realizowane słuchowo i wzrokowo- słuchowo- ruchowo, jak również wzrokowo-ruchowo.
- Testy PRAWDA FAŁSZ realizowane jw.
- Dobieranki, dopasowywanki.
- Testy dostosowane formą i treścią do wymagań ucznia.
- Przyczyna- skutek.
- Co tu nie pasuje?
- Czego tu brakuje itd.?
- Zabezpieczenie potrzeb ucznia.
- Bezpieczeństwa- relacji z nauczycielem.
- Przynależności do grupy(pełnienia funkcji).
- Podstawowych(picie Jedzenie, wysiusianie, emocje).
- Sensorycznych- ćwiczenia przygotowujące CUN do podjęcia pracy intelektualnej i zdobywania umiejętności Integracja Sensoryczna.
- Ruchowych-uczeń ma możliwość wstać przejść się po klasie, poćwiczyć, wrócić na miejsce
- Nauki- styl uczenia się/materiały i aktywności wszechstronnie przygotowane, aby zgodnie ze stylem uczenia się uczeń mógł najlepiej przyswoić materiał zapamiętać go i w odpowiednim czasie wykorzystać.
- Sukcesu-mocne strony, dostosowanie poziomu trudności (stopniowanie trudności).
- Wspieranie aktywności(mówienie, grafomotoryka, pisanie, czytanie, liczenie).
- Warsztat ucznia-dostosowany do potrzeb i wymagań ucznia (format kartki, czcionka pisma, wielkość obrazka, poziom uszczegółowienia, podpórki do pisania, obejmę do pisania, nakładki na długopisy, podkładki pod książki do czytania, odpowiednie siedzisko - krzesło i ławka, krzesło z blatem, stół z piłką, sakwa, wałek do stołu.

UCZEŃ ROZWIJA SIĘ ZGODNIE Z:

1. POTENCJAŁEM INTELEKTUALNYM.
2. PREFERENCJAMI STYLU UCZENIA SIĘ.
3. PREFERENCJAMI RODZAJU INTELIGENCJI.
4. FUNKCJONOWANIEM MOTORYCZNYM.
5. FUNKCJONOWANIEM SENSORYCZNYM.
6. RODZAJEM I STYLEM KOMUNIKACJI.
7. FUNKCJONOWANIEM EMOCJONALNO-SPOŁECZNYM.

**CO NAUCZYCIELOWI JEST POTRZEBNE,
ABY JEGO PRACA EDUKACYJNA PRZYносиЛА
OWOCE SUKCESU UCZNIOWI I JEMU SAMEMU?**

INFORMACJA POCHODZĄCA OD SPECJALISTÓW

PSYCHOLOG

FIZJOTERAPEUTA

PEDAGOG

TERAPEUTA

LEKARZ

ORAZ WŁASNA OBSERWACJA I DIAGNOZA POTRZEB

INFORMACJA O

POTENCJALE INTELEKTUALNYM

DOMINUJĄCEJ INTELIGENCJI

STYLU UCZENIA SIĘ

FUNKCJONOWANIU
MOTORYCZNYM

FUNKCJONOWANIU SENSOMOTORYCZNYM

POTRZEBNA JEST NAUCZYCIELOWI WIEDZA, W JAKI SPOSÓB WSPOMAGAĆ UCZNIA

1. WPŁYW FUNKCJONOWANIA SENSOMOTORYCZNEGO
NA UMIEJĘTNOŚCI SZKOLNE.
2. METODY PRACY TERAPEUTYCZNEJ.
3. TECHNIKI UCZENIA SIĘ.
4. ŚRODKI TECHNICZNE WSPIERAJĄCE EDUKACJĘ.
5. KONSTRUOWANIE POMOCY DYDAKTYCZNYCH
DO POTRZEB UCZNIÓW ŁĄCZNIE Z
DOSTOSOWANIEM TESTÓW.

NAUCZYCIEL MUSI PAMIĘTAĆ, ŻE UCZEŃ POSIADA

- 1.POTENCJAŁ INTELEKTUALNY.
- 2.MOCNE STRONY-ZGODNIE Z RODZAJEM INTELIGENCJI.
- 3.PREFERENCJE STYLU UCZENIA SIĘ I DOMINACJI PÓLKUL.
- 4.SPRAWNOŚĆ MOTORYCZNA.
- 5.STOPIEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ.

UCZEŃ MA POTRZEBĘ CIĄGŁEGO RUCHU

BEZ AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ NIE POTRAFI SIĘ SKUPIĆ,
NIE POTRAFI ZAPAMIĘTAĆ INFORMACJI I Z TRUDEM
ODPOWIADA NA PYTANIA.

PRAWDOPODOBNIESTWO JEST PRAWO RĘCZNY,
NOŻNY I PÓLKULOWY, WIĘC ABY ODNIÓSŁ SUKCES
W SZKOLE TRZEBA DOSTARCZYĆ MU WSPOMAGANIA-
W POSTACI AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ NA LEKCJI,
DOSTOSOWANYCH KART PRACY ORAZ STYMULATORÓW
DOTYKOWO-CZUCIOWYCH.

Uczeń niepełnosprawny ruchowo z zaburzeniami komunikacji werbalnej oraz zaburzeniami koordynacji wzrokowo-ruchowej, bez wspomagania poprzez środki techniczne nie ma szans odnieść sukcesu w szkole, mimo znaczącego potencjału intelektualnego !

**Środki techniczne wspierające edukację to wszystkie takie środki, które ułatwiają uczniowi zdobywanie wiedzy, w sposób bezpośredni i pośredni.
Środki techniczne muszą być dostosowywane do indywidualnych potrzeb ucznia, tak aby efekt wspierania był rozwojowo trwały!!**

*Jeżeli ołówek może być traktowany jako środek techniczny, to są uczniowie, którzy potrzebują specjalnie wyprofilowanego ołówka i trzeba im go zapewnić, ponieważ posiadanie takiego ołówka umożliwi tym uczniom odniesienie sukcesu szkolnego! Sukcesu rozumiany jako pokazanie swoich mocnych stron i możliwości, budowanie pozytywnego wizerunku i wzrost motywacji, a poprzez to następne sukcesy!
Ołówek jest tu tylko przykładem.*

siedziska szkolne, wyprofilowane nakładki na blaty i ławki umożliwiające patrzenie na np. mapy mentalne pod odpowiednim kątem, stabilizatory nadgarstka, rytmizatory, nakładki na siedziska, tablice edukacyjne, karty pracy, dostosowane do aktywności ucznia testy sprawdzające, komunikatory, kody dostępu do oprogramowania informacyjnego i wiele innych niezbędnych środków.....

**Ponieważ to indywidualne potrzeby uczniów
wyznaczają kierunek rozwoju prototypowych
rozwiązań technicznych związanych z
funkcjonowaniem sensomotorycznym ucznia!**

**Dodając do tego techniki uczenia -
w szerokim zakresie mamy gwarantowany
SUKCES ucznia w szkole a nie jego porażki....**

RUCH JEST DLA CIAŁA TRENINGIEM MIĘŚNI-UTRZYMANIEM CIAŁA W DOBREJ KONDYCJI.

RUCH PEDAGOGICZNY JEST DLA UMYSŁU TRENINGIEM UTRZYMUJĄCYM INTELEKT W DOBREJ KONDYCJI.

POPRAZ RUCH NASZ MÓZG OD URODZENIA ZDOBYWA NOWE UMIEJĘTNOŚCI RUCHOWE I INTELEKTUALNE.

DZIĘKI RUCHOWI ROZWIJAJĄ SIĘ WSZYSTKIE UMIEJĘTNOŚCI CZŁOWIEKA POTRZEBNE DO PROCESU NAUKI.

DZIECKO PRZYGOTOWANE DO PODJĘCIA NAUKI W SZKOLE TO DZIECKO W ODPOWIEDNIM WIEKU O ZINTEGROWANYCH SYSTEMACH ZMYSŁOWYCH, KTÓRE POSIADA ODPOWIEDNIA SPRAWNOŚĆ MOTORYCZNĄ I MOŻE NABYWAĆ UMIEJĘTNOŚCI FIZYCZNO- MYŚLOWYCH SZKOLNYCH.

DZIECKO RODZI SIĘ POSIADA PEWNE ODRUCHY- ZACHOWANIA NIEŚWIADOME, KTÓRE ŚWIADCZĄ O PRAWIDŁOWYM PRZEWODZENIU NERWOWYM I POŁĄCZENIU NERWÓW Z MÓZGIEM. JEŻELI ODRUCHY NIEMOWLĘCIA SĄ NIEPRAWIDŁOWE NALEŻY NATYCHMIAST ROZPOCZĄĆ PROCES LECZNICZY- REHABILITACJĘ RUCHOWĄ, CZYLI LECZENIE RUCHEM.

ODRUCHY INTEGRUJĄ SIĘ I PRZERADZAJĄ W ZACHOWANIA RUCHOWE, KAŻDY ODRUCH MA SWÓJ CZAS WYSTĘPOWANIA I INTEGROWANIA SIĘ Z INNYMI. JEST TO USTALONE CZASEM ROZWOJOWYM.

DZIĘKI RUCHOWI NASTĘPUJE MAKSYMALIZACJA POŁĄCZEŃ NERWOWYCH W CUN, ZWIĘKSZENIE PRZEPIYWI INFORMACJI, PRZYSPIESZENIE PRZEPIYWI INFORMACJI, PRZETWORZENIE INFORMACJI I JEJ ZAPAMIĘTANIE. KORZYSTANIE Z ZAPAMIĘTANYCH TRWALE INFORMACJI. ZWIĘKSZONE TEMPO NAUKI I ZDOBYWANIA NOWYCH UMIEJĘTNOŚCI. DZIĘKI RUCHOWI PEDAGOGICZNEMU MOŻEMY DOBRZE PRZYGOTOWAĆ UCZNIĄ DO PODJĘCIA WYSIŁKU INTELEKTUALNEGO, PONIEWAŻ RUCH PEDAGOGICZNY PRZYSPIESZA I UŁATWIA SENSORYCZNA INTEGRACJĘ ZMYSŁOWĄ.

Integracja Sensoryczna

To organizacja wejściowych danych zmysłowych dokonywana przez mózg w celu produkowania odpowiedzi adaptacyjnych na wymagania otoczenia.

Jest to proces, dzięki któremu mózg otrzymując informacje ze wszystkich zmysłów, segreguje je, rozpoznaje, interpretuje, integruje je ze sobą i wcześniejszymi doświadczeniami odpowiada adekwatną reakcją.

Integracja Sensoryczna dokonuje się na kilku poziomach:

Poziom I

- Dokonuje się rozwój w obrębie systemu przedsionkowego, proprioceptywnego, dotykowego (czucie głębokie, wzrok, reakcje równoważne)- rozwija się ruch gałek ocznych, umiejętności utrzymywania pionowej pozycji ciała, równowaga, prawidłowe napięcie mięśniowe, bezpieczeństwo grawitacyjne.

Poziom II

- Rozwój motoryki dużej i podstawowych zręczności, planowanie ruchu kinestezja stabilna postawa ciała, podstawy percepcji słuchowej i wzrokowej.

Poziom III

- Rozwój ruchów precyzyjnych ręki, różnicowanie stron ciała, schemat ciała, dalszy rozwój podstawowych systemów zmysłowych, koordynacja wzrokowo- ruchowa.

Poziom IV

- może prawidłowo rozwijać się proces tworzenia pojęć, czytanie pisanie, liczenie, zachowanie akceptowane społecznie. Dopiero po ukształtowaniu się tych wcześniejszych funkcji.

Parę słów o nauce.

Czytanie- całościowe, kategoriami, pismem pisanym- prowadzące do rozumienia kategorii, dopasowywania obrazka do podpisu i odwrotnie, prowadzenie jednoczesne ćwiczeń analizy i syntezy słuchowej (dobieranie rytmu do wzoru graficznego i wzoru graficznego do rytmu, rytmizacja czynności, mówienie sylabami, mówienie sylabami wspak-zabawa szyfrowania i odszyfrowania wyrazów i wypowiedzi) Rezultatem jest po roku czasu pracy samoistny proces analizy literowej i głoskowej.

Pisanie- ćwiczenia grafomotoryczne z naciskiem na ćwiczenia umożliwiające pisanie liter w prawidłowym kierunku (ósemka literowa) odwzorowywanie według wzoru widzianego i według wzoru zapamiętanego umożliwia proces poszerzania pamięci.

Dostosowywanie środków dydaktycznych do stylów uczenia się i preferencji ucznia na planszy (szary papier) mamy wyrysowane sylaby i zadaniem jest skacząc układać wyrazy napisane na kartach, te karty uczeń widzi cały czas (w pierwszej fazie) potem tylko słyszy wyraz, skacząc cały czas powtarza sylaby, które widzi i po których skacze. Na koniec na innym szarym papierze zapisuje „wyskakany” wyraz w ten sposób rozkładamy wyrazy na sylaby, lub składamy wyraz z sylab, dobieramy jednakowe elementy lub kodujemy dźwięki w symbole i uwrażliwiamy słuch (kodowanie i rozkodowywanie jako dodatkowy element logicznego myślenia).

Zeszyt- najlepiej segregator, do którego uczeń wkłada swoje wytwory, jest on skarbnicą materiałów dowodem ciężkiej pracy materiałem porównawczym dla nauczyciela, źródłem pochwały (sukcesu). Jest bardzo osobisty i zawsze uczeń (i nie tylko) może się do niego odnieść.

Nauczyciel do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi musi być bardzo starannie przygotowany.

- Musi posiadać wszechstronne kwalifikacje.
- Musi lubić swoją pracę.
- Musi być kreatywny, pełen zapału, pozytywnego nastawienia.
- Musi mieć intuicję, (kiedy wprowadzić zmiany w ćwiczeniu lub zmianę stymulacji).
- Musi być elastyczny.
- Potrafi dopasować zadanie do potrzeb i możliwości dziecka na danym etapie Jego rozwoju psychoruchowego.
- Potrafi odnaleźć mocne strony ucznia(np. dobrze skoordynowane oczy).
- Konstruuje zadania tak, aby dziecko miało możliwość je wykonać.
- Treści edukacyjne dobiera do wieku dziecka i Jego zainteresowań(dla wzmocnienia motywacji ucznia).
- Techniki wykonania ćwiczenia do Jego potrzeb i możliwości.
- Materiał dydaktyczny opracowuje w taki sposób, aby była stymulacja wielozmysłowa (ze względu na fakt niesprawności ruchowej i dezintegracji sensorycznej, nie możemy wyodrębnić indywidualnego stylu uczenia się dziecka z MPDz).
- Zaburzenia w zakresie koncentracji uwagi.
- Zaburzenia w zakresie koordynacji.
- Wady wzroku.
- Wady słuchu.

Mocne strony dziecka z MPDz.

- Dobrze skoordynowane oczy.
- Jednoznaczny gest na TAK i NIE.
- Jednoznaczny dźwięk na TAK i na NIE.
- -dobra pamięć słuchowa.
- Dóbr a pamięć wzrokowa.
- Wrażliwość na barwy (TAK zielone, NIE czerwone).
- Inne zainteresowania(sport, przyroda muzyka inne).

Zabezpieczenie funkcjonowania dziecka na lekcji:

- Stabilne wygodne krzesło z zabezpieczeniem przed wysuwaniem.
 - Stabilizatory głowy boków.
 - Upięcie nóg.
 - Duży wygodny blat.
 - Tablice komunikacyjne.
 - Możliwość napojenia podczas zajęć.
 - Obejmy na dłonie wskaźniki.
 - Wspomagany ruch za nadgarstek(do rysowania, wycinania, klejenia, pisania).
 - Komputer z klawiaturą przy stosowaną do potrzeb dziecka.
 - Programy zawierające ćwiczenia sensomotoryczne(komputer pełni tu również rolę motywującą).
 - Programy multimedialne informacyjne.
- Kierując się nimi nauczyciel ma szansę tak przygotować materiał, aby uczeń współpracował w wykonywanym zadaniu z chęcią i zainteresowaniem- i aby odniósł sukces.

Nauczyciel musi dobrać indywidualny sposób komunikowania się z uczniem:

- Tablice komunikacyjne.
- Piktogramy.
- System Bliss.
- Tablice uczuć i emocji.

Komunikacja jest podstawową potrzebą człowieka i wpływa bezpośrednio na rozwój osobowościowy, na rozwój społeczny na rozwój intelektualny. Dziecko z MPDz, które jest pozbawione komunikacji traci całkowicie motywację do współpracy.

Musimy pamiętać o tym, że to uczeń jest PODMIOTEM działań terapeutycznych i edukacyjnych.

Nauczyciel korzysta w swojej pracy z wielu metod terapeutycznych i technik wykonywania ćwiczeń, i dostosowuje je do indywidualnych potrzeb dziecka.

Trudność dla nauczyciela stanowi bariera sprawności manualnej, brak koordynacji, koncentracji uwagi, często komunikacji werbalnej, które są podstawą wykonywania zadań szkolnych.

Nauczyciel musi w ten sposób konstruować zadania, aby uczeń mógł mimo swoich ograniczeń wykonać to zadanie i odnieść w nim sukces.

Przykłady różnorodnych technik:

- Stymulacja czuciowa dłoni - przygotowanie do pisania czy innych czynności manualnych, prawidłowe przewodzenie impulsów.
- Szczotkowanie, pędzlowanie, ugniatanie piłek jeżowych, ugniatanie gąbek.
- Rysowanie palcami na piasku, grochu, ryżu- wzorów (planowanie ruchu, odwzorowywanie, nauka proporcji, nauka stosunków przestrzennych) sylab, wyrazów, liter.
- Woda ciepła i zimna, przeliczanie elementów połączone z ruchem wyciągania ich z wody, porównywanie elementów, klasyfikowanie elementów, łączenie ich w zbiory- przy gotowaniu do myślenia operacyjnego, przygotowanie do liczenia, przetwarzanie informacji.
- Stymulacja wzrokowa- przy gotowaniu do prawidłowego odbioru i przetwarzania informacji wzrokowych.
- Koordynacja gałek ocznych przez ruch, taki sam element.
- Spostrzegawczość, różnicowanie, nauka kształtów, sylab, liter.
- Czytanie całościowe- analiza i synteza, nauka kategorii, rozszerzanie słownika biernego, pobudzanie mowy wewnętrznej.

Zapamiętaj (sekwencja znaków, kształtów, sylab, liter) pokaż na planszy, którą sekwencję widziałeś przed chwilą.

Każdy musi mieć poczucie sprawczości (element utrzymania motywacji do pracy)

- Karty pracy w segregatorach.
- Tablice motywacyjne(chmurki sukcesów).
- Prace plastyczne.

Uczeń z MPDz to uczeń bardzo wymagający i krytyczny, mimo, że wielokrotnie nie dowiadujemy się o tym poprzez fakt zaburzonej lub brak całkowitej komunikacji werbalnej.

ZABURZENIA FUNKCJONOWANIA SENSO- MOTORYCZNGO

Zaburzenia motoryki dużej, zaburzenia równowagi, zaburzenia prakcji (planowania ruchu)

Zaburzenia orientacji przestrzeni. Nadpobudliwość, nadwrażliwość lub nadmierna wrażliwość ciała, zaburzenia czucia głębokiego.

TRUDNOŚCI SZKOLNE

1. Brak doświadczeń, brak zdobywania informacji przez doświadczenie i ruch, brak przetwarzania nie zdobytej informacji, brak możliwości skorzystania z niej, utrudnione lub niemożliwe wykonywanie ruchów lub czynności.
2. Zaburzenia rozwoju osobowości kształtowania integralności i niezależności w kontekście rozwoju osobowego.
3. Zaburzone kształtowanie stosunków przestrzennych, pojęć matematycznych, zaburzone procesy logicznego myślenia.
4. Zaburzenia zachowania i emocji (dziecko ma złe zdanie o sobie, brak motywacji) rodzi to konflikty społeczne (z rówieśnikami i nauczycielami).
5. Zaburzenia koncentracji uwagi.
6. Zaburzenia koordynacji wzrokowo-słuchowo-ruchowej, brak przeniesienia bodźca dotykowego na reakcję ciała.

ZABURZENIA WZROKOWE

Wady wzroku, zaburzenia pola widzenia na poziomie mózgu. Brak koordynacji gałek ocznych.

TRUDNOŚCI SZKOLNE

1. Zaburzenia analizy i syntezy wzrokowej.
2. Zaburzenia spostrzegania, różnicowania, pamięci wzrokowej.
3. Zaburzenia koncentracji uwagi, koordynacji wzrokowo-ruchowej, pisanie, czytanie, mylenie liter, przestawianie liter. Brak zrozumienia czytanego tekstu.

ZABURZENIA SŁUCHOWE

Wady słuchu, zaburzenia słuchowe na poziomie mózgu. Brak komunikacji werbalnej.

TRUDNOŚCI SZKOLNE

1. Zaburzenia analizy i syntezy słuchowej, spostrzegania, różnicowania pamięci słuchowej.
2. Zaburzenia koncentracji uwagi, koordynacji słuchowo-ruchowej, brak rozumienia poleceń, brak rozumienia tekstu czytanego.
3. Utrudnione przekazywanie komunikatów dowolnych.
4. Zaburzenia czytania i pisania.
5. Utrudnione przekazywanie zdobytych wiadomości, utrudnione korzystanie z posiadanych informacji.
6. Utrudniony dostęp do informacji.
7. Zaburzenia w zakresie stylistycznego mówienia i pisania.
8. Mało wykształcona mowa wewnętrzna, mały zasób słownictwa.
9. Zaburzenia w zakresie opowiadania, opisywania.
10. Zaburzone procesy myślenia twórczego.

Zajęcia powinny dzielić się na dwie części wykonywane po kolei wg Schematu:

Część pierwsza ruchowa przygotowawcza. Uaktywniająca system nerwowy do pracy. Przyjmowania i przetwarzania informacji.

Część druga poznawcza. Obejmująca ćwiczenia stymulacyjno-poznawcze opracowane dla wszystkich systemów zmysłowych: wzrokowe, słuchowe, pamięciowe-dotyk, propriocepcja., ukierunkowane na poszczególne funkcje i umiejętności szkolne.

1. Orientacja ciała i przestrzeni.

Prawa ręka dziecka dotykamy ciała według schematu głowa, twarz, szyja, lewe ramię, przedramię, dłoń, prawe ramię, przedramię, dłoń, brzuch, lewe biodro, udo, kolano, łydka, stopa, prawe biodro, udo, kolano, łydka, stopa.

- I. Lewa ręka dziecka dotykamy ciała według schematu jw.
- II. Wyciągamy prawa rękę dziecka do przodu ciała i mówimy "przód", tak samo określamy kierunki: tył, prawo lewo, bok prawy, lewy bok, góra, dół, prawo do góry, prawo na dół, lewo do góry, lewo na dół, itd.
- III. Wibrowanie ciała według schematu ciała- uwrażliwianie na bodźce dotykowe, uaktywnianie przewodzenia impulsu nerwowego z ciała do centralnego układu nerwowego i odwrotnie.
- IV. Głaskanie ciała według schematu.
- V. Oklepywanie ciała według schematu ciała.
- VI. Oszczyptywanie ciała według schematu ciała.
- VII. Szczotkowanie ciała według schematu ciała.
- VIII. Pędzlowanie ciała według schematu ciała.

2. Orientacja przestrzeni.

Kierunki od dziecka(dziecko jako centrum)prawo- lewo, przód- tył, góra dół,
Kierunki w stosunku do innych obiektów np. po prawej stronie mamusi.....
Potrafi kierowany instrukcją terapeuty dojść do celu np. idziesz 3 kroki do przodu. skręcasz w lewo 5 kroków prosto.....
Potrafi kierować osobą tak, aby ta według instrukcji dziecka doszła do celu.

3.Ćwiczenia naprzemienne

Dziecko leży na podłodze, prawa ręka uderza w podłogę i zaraz potem w lewe np. biodro i odwrotnie 100x.

Lewa ręka uderza w podłogę po lewej stronie i w prawe udo i odwrotnie 100x.

Ugniatamy jednocześnie prawa rękę i lewa nogę i zmiana-pozycja leżąca lub siedząca.

W pozycji leżącej prowadzimy ruch naprzemienny prawa ręka do lewego kolana i odwrotnie 100x.

W pozycji czworaków prawa ręka do przodu lewa noga do tyłu i odwrotnie 100x.

Prawa ręka do prawego boku, lewa noga do lewego boku(wysoko) 100x.

Prawa ręka do lewego kolana w środku i odwrotnie 100x.

W pozycji stojącej prawa ręka do lewego kolana i odwrotnie 100x.

W pozycji stojącej prawy łokieć do lewego kolana i odwrotnie 100x.

Prawa ręka do lewego ramienia lewa stopa do prawego kolana i odwrotnie 100x.

Pr. ręka do pr. boku lewa noga do lewego boku i odwrotnie 100x.

Pr. ręka do przodu lewa noga do tyłu i odwrotnie 100x.

Prawa ręka do lewego kolana lewa ręka do prawego ramienia i odwrotnie 100x.

Ćwiczenie dobieramy do dziecka, aby było wykonane prawidłowo, można opracować własne ćwiczenia naprzemienne dostosowane do potrzeb i problemów dziecka.

Ćwiczenia rąk na blacie:

Dziecko uderza dłonią na blacie po pr. stronie i zaraz potem po lewej, lewa ręka odwrotnie.

Dziecko uderza lewą ręką w blat i prawe ramię i odwrotnie 100x.

Dziecko krzyżuje ręce 100x.

Ćwiczenia rąk z uchem(pr. ręka na nosie,lewa ręka na pr. uchu- zmieniamy ręce na uchu pr.) (ćwiczenia z lewym uchem) (ćwiczenia z uszami na przemian).

Prawa ręka do lewego ucha nad głową(plecy proste głowa w linii środkowej ciała)lewa ręka na pępku i odwrotnie 100x.

Dłoń ugniata piłkę.
Szczotkowanie dłoni.
Ugniatanie różnorodnych materiałów o zróżnicowanej fakturze.

Malowanie palcami:
Opracowanie własnych ćwiczeń dostosowanych do potrzeb i problemów dziecka.

Ćwiczenia oczu

Dziecko siedzi wyprostowane w krześle warsztacie swojej pracy, przytrzymujemy dziecko za brodę tak, aby głowa się nie ruszała, mymi oczami dziecko wodzi za przedmiotem w niewielkim zakresie takim, w którym widzi przesuwany się przedmiot.

1. Dziecko wodzi od lewej strony do prawej- to jest pełen ruch- na wysokości nosa w odległości ugiętego łokcia dziecka. Ćwiczenie wykonujemy 5 razy po 20 ruchów, po miesiącu ćwiczeń zwiększamy 5 razy po 50 ruchów.
2. Dziecko wodzi od góry do dołu 5 razy po 20 ruchów w linii środkowej ciała.
3. Dziecko wodzi za znakiem ósemki 20- 50razy.

PRZY WSZYSTKICH CWICZENIACH, BARDZO WYRAŹNY
KOMUNIKAT SŁOWNY I SŁOWNE PROWADZENIE ĆWICZENIA

Podczas trwania zajęć korygujemy postawę dziecka mówiąc w pierwszej osobie (mówimy w imieniu dziecka i zachęcamy by powtarzało tak samo za nami).

- Moja głowa jest w środku w środku w środku.
- Moje plecy są proste.
- Moje ręce są luźne.
- Moja buzia jest sucha.
- Mój język połyka, połyka, połyka ślinę.
- Moje nogi są szeroko, szeroko, szeroko.
- Moje stopy stoją płasko, płasko, płasko.
- Itd.

WAZNE:

Ręce dziecka zawsze są razem(chyba, że ćwiczą), jeśli są wolne trzymają go lub tyczkę, jeśli prawa ręka pracuje to lewa trzyma w tym czasie piłkę, gąbkę, woreczek z grochem lub inną rzecz, która „wypełnia” całą dłoń i odwrotnie.

Podczas ćwiczeń włączamy muzykę dynamizująca ćwiczenia, ale nie absorbującą. Na każdych zajęciach przeprowadzamy naukę nazywania emocji, by dziecko poznało maksymalnie dużo uczuć! Mogło z nich korzystać określając swój stan emocjonalny każdego dnia i miało możliwość odreagowania negatywnych odczuć! Podzielenia się swoją radością.

Przykłady ćwiczeń do realizacji na każdym materiale słownym w zależności od wieku i zainteresowań dziecka.

„Ćwiczenia słuchowe:

- Wyklaskiwanie rytmów.
- Obraz graficzny dźwięku.
- Dopasowanie dźwięku do jego obrazu graficznego.
- Wyrazy, które się rymują.
- Wyrazy w wyrazach poprzedzające sylaby.
- Różnicowanie dźwięków.
- Wysłuchiwanie głosek w nagłosie i w wygłosie.
- Dopasowywanie dźwięku do przedmiotu, zwierzęcia itd.

Ćwiczenia wzrokowe:

Narysuj tak samo. Wyszukiwanie takich samych elementów- konkrety, figury geometryczne, elementy abstrakcyjne, litery wyrazy Dyktanda graficzne(rysunki, odnajdowanie słów, kreślenie słów).

- Uzupełnianki.
- Szyfry.
- Wyrazy rymujące się.
- Wyrazy w wyrazach.
- Wyrazy o tym samym znaczeniu.
- Magiczne sylaby.
- Magiczne litery.
- Wykreślania.
- Łańcuchy skojarzeniowe.
- Przyczyna- Skutek.
- Prawda- Fałsz.
- Wykreślania.
- Co by było gdyby?.

Zestaw ćwiczeń! Codziennych (przykładowy)

Ćwiczenia wpływają na:

- Koncentrację uwagi.
- Koordynację wzrokowo- słuchowo- ruchową.
- Analizę i syntezę wzrokową.
- Analizę i syntezę słuchową.
- Procesy pamięci.
- Umiejętność logicznego myślenia.
- Współdziałanie wszystkich systemów zmysłowych.

1. Orientacja ciała i przestrzeni (metoda dobrego startu).

2. Stymulacja czuciowa.

- Wibrowanie.
- Ugniatanie.
- Głaskanie.
- Oklepywanie.
- Szczotkowanie.

Stymulację czuciową wykonujemy wg schematu ciała.

- pobudzanie systemu przedsionkowego.

Bujanie, huśtawka, hamak, turlanie, ćwiczenia na wałku itd.

3. Masaż logopedyczny twarzy, język, podniebienie plus czytanie i wymawianie logotomów.

4. Ćwiczenia Klnejzologii- Edukacyjnej:

- Woda-niezbędny element dostarczania tlenu do mózgu.
- Ugniatanie czoła.
- Ugniatanie uszu.
- Ćwiczenia naprzemienne.
- Ósemki na kartce według wzoru- każdym palcem każdej ręki 10 razy, kredką 50 razy prawą, ręką, 50 razy lewą.

- Ósemki wg wzoru wykonywane ręką na ścianie- stopniowo oddalamy się od ściany.
 - Wpisywanie liter w ósemkę- nauka prawidłowego kształtu litery i kierunku.
5. Ćwiczenia oczu- wodzenie za przedmiotem prowadzonym przez terapeutę- w małym zakresie, same oczy, głowa w linii środkowej ciała(w razie konieczności terapeuta przytrzymuje prawidłowe ustawienie głowy i ciała)W razie konieczności dziecko kładzie własny palec na przedmiocie terapeuty i podąża wzrokiem za własnym palcem.
- prawo- lewo.
 - Góra- dół.
 - Znak nieskończoności.

Ćwiczenia doskonale wpływają na koncentrację uwagi i koordynację wzrokowo- ruchową, możemy włączyć do realizacji ćwiczenia głośne liczenie przez dziecko liczby powtórzeń.

6. Ćwiczenia rąk na blacie(Metoda Dobrego Startu).

- Szczotkowanie dłoni.
 - Ściskanie piłek jeżowych, gąbek.
 - Ćwiczenia ruchów nadgarstków na piłce z nauką kierunków.
 - Ruchy naprzemienne dłoni na blacie z orientacją kierunków.
 - Stymulacja czuciowa rysowanie i pisanie każdym palcem każdej ręki po różnych materiałach np.: papier ścierny- flanela, ciepła woda- zimna.
7. Nauka opanowywania własnych emocji poprzez ich poznanie, odpowiednie reakcje i uczucia. Nazywanie własnych reakcji i odczuć na daną sytuację, poznawanie własnych reakcji i świadome ich nazywanie opowiadanie o tychże. Przedstawianie uczuć w postaci min pokazywanie min w konkretnych sytuacjach zwłaszcza u osób, które nie werbalizują wypowiedzi lub nie wiedzą jak opowiadać o uczuciach i własnych reakcjach. Jest to forma odreagowywania emocji pozytywnych, jaki negatywnych. Wszelkie trudności wychowawcze lub międzyludzkie wynikają z braku komunikacji, porozumienia.
- Szczególne znaczenie ma to w wypadku dzieci niepełnosprawnych ruchowo, które nie mogą w żaden sposób odreagować emocji pozytywnych i negatywnych-ani przez ruch, ani przez słowo.
- miny przedstawiające twarz w różnych emocjach- omawiamy, nazywamy, dajemy przykłady, staramy się stosować.
 - tworzymy sytuacje hipotetyczne, w której dziecko ma sobie wyobrazić, że się znajduje oraz ma określić jak się czuje w tejże za pomocą min.
 - jw.- określa swój stan emocjonalny za pomocą słów, lub literując swój stan emocjonalny.

Reszta ćwiczeń dobierana w zależności od potrzeb indywidualnych dziecka.

Dostosowanie środków technicznych oraz komunikacji do potrzeb i problemów dziecka.

Oddziaływania terapeutyczne przygotowują system nerwowy do pracy- integrują systemy zmysłów tak, aby nauka była prostsza bardziej efektywna i trwała, aby przynosiła radość i satysfakcję.

Zestaw ćwiczeń opracowuje się indywidualnie do potrzeb i możliwości indywidualnych dziecka. Zestaw ćwiczeń zawiera elementy wszystkich metod psycho- pedagogicznych i rehabilitacyjnych.

Zestaw środków:

1. Zeszyt Bliss.
2. Tablica literowa.
3. Obejma na dłoń.
4. Tablica matematyczna.
5. Tablice tematyczne.
6. Karty pracy do jednorazowego wykorzystania.
7. Grube wskaźniki i pisaki do pisania wspomaganego za nadgarstek.
8. Taśma klejąca do unieruchomienia kartki.
9. Pleksi do wykonywania ćwiczeń pokazywanych, tak, aby kartka się nie zniszczyła.

Informacja o technicznym dostosowaniu środków komunikacji i terapii.

Zestaw .

Pijemy wodę. Ugniatanie punktów podobojczykowycn-1 min. prawa ręka 1 min. lewa ręka.
Ugniatanie czoła 1 min Ugniatanie uszu 1 min.

1. Korekta postawy.
 - Moja głowa jest w środku, w środku, w środku.
 - Moje dłonie są luźne, luźne, luźne.
 - Moja buzia połyka ślinę.
 - Moje kolana są szeroko, szeroko.
 - Moje stopy stoją płasko, płasko.
 - Moje plecy są proste, proste.
 - Moje ramiona są luźne, luźne.
 - Moja głowa jest w środku, w środku, w środku.
2. Orientacja ciała i przestrzeni.
3. Stymulacja ciała.
 - Wibrowanie ciała według schematu ciała.
 - Ugniatanie rąk i nóg.
 - Rolowanie rolkami.
 - Szczotkowanie dłoni.
 - Ugniatanie uszu.
 - Pisanie na plecach znaku nieskończoności(dziecko próbuje robić na papierze to, co czuje na plecach).
 - Pisanie na plecach liter(dziecko rozwiązuje, co to za litera, którą czuje na plecach).
4. Ćwiczenie oczu.
 - W pozycji siedzącej przytrzymujemy brodę tak, aby dziecko samymi oczami śledziło ruch przedmioty w małym zakresie kierunku lewo, góra- dół, znak nieskończoności.
5. Ćwiczenia naprzemienne.
 - a. 100 razy ćwiczenia naprzemienne samymi rękami.
 - Prowadzimy ręce na blacie.
 - Uderzenia dłońią o blat.
 - Ćwiczenia naprzemienne na leżąc ze wspomaganie.
 - Ćwiczenia ręka ucho, prawa do lewego, lewa do prawego.
 - Ćwiczenia ręka pępek i ucho naprzemiennie.
6. Ósemki kredkami. (Ruch wspomagany za nadgarstek, pisak w obejmie, ćwiczenie wykonujemy z dzieckiem).
7. Ćwiczenia dłoni.
 - Szczotkowanie.
 - Masowanie.
 - Ugniatanie piłek jeżowych prawą, lewą i obiema rękami.

8. Omówienie z opisem min.
 - Skojarzenia. Sytuacje hipotetyczne, w której możemy zastosować dane uczucie. Możliwość doboru odpowiedniej miny do zadanej wymyślonej sytuacji.
9. Ćwiczenia wzrokowe.
 - Różnicowanie.
 - Analiza.
 - Synteza.
10. Ćwiczenia słuchowe.
 - Różnicowanie.
 - Analiza.
 - Synteza.
11. Ćwiczenia czytania i pisanie według 18 struktur wyrazowych.
12. Ćwiczenia słowo twórcze.
13. Skojarzenia.
14. Trening pamięci.

Przelewanie wody z szerszego naczynia do węższego(najpierw).

Dziecko tylko śledzi przelewanie wody potem rękami dziecka wykonujemy ćwiczenie tak, aby dziecko nadal śledziło przelewanie wody.

WYKREŚLA CO TU NIE PASUJE

POKAZUJE

- Prawda- fałsz (do odpowiednich stwierdzeń).
- Tak- nie (do pytań jasnych i jednoznacznych).

ŁĄCZY prawidłowe znaczenia, **MAGIA** liter **PRZYCZYNA-SKUTEK**

ĆWICZENIA TERAPEUTYCZNE

1. Testy na rozumienie tekstu Słyszanego.
2. Prawda-fałsz.
3. Przyczyna- skutek.
4. Testy inteligencji.
5. Testy przedmiotowe wyboru.
6. Skojarzenia.
 - Dobieranie, literowanie, łączenie.
7. Co tu nie pasuje?
 - Wykreślanie.
8. Czego tu brakuje?
 - Literowanie.
9. Gdyby coś to....
 - Literowanie, łączenie, dobieranie.
10. Emocje.
 - Omawianie, literowanie, pokazywanie.
11. Magia liter.
 - Pokazywanie, dobieranie.
12. Liczenie.

Realizacja Ćwiczeń.

1. Ćwiczenia dostosowane formą, wielkością do możliwości potrzeb dziecka.
2. Słownictwo dotyczy treści programowych na danym etapie edukacji, jak również otoczenia i wszystkiego, co się w nim wydarza. Tłumaczymy wszystkie nowe pojęcia, z którymi dziecko mogło nie mieć styczności- w ten sposób rozszerzamy słownik bierny.
3. Porozumiewanie. Dostosowanie do potrzeb i trudności dziecka od form najprostszych takich, jak: tak, nie.
4. Pokazywanie elementów wskaźnikiem umieszczonym w ręku dziecka z opaską. Pisanie wspomagane z przytrzymaniem nadgarstka (wyciszenie ruchów mimowolnych, większe opanowanie czynności manualnych).
5. Zestaw ćwiczeń.
 - Dobieranie- przyczyna- skutek.
 - Odpowiadanie- prawda- fałsz.
 - Dobieranie- skojarzeń.
 - Łączenie- wyrazów rymujących się.
 - Magia liter.
 - Tworzenie zdań- rozsypane wyrazy.
 - Tworzenie wyrazów- rozsypane sylaby.
 - Teksty wyboru- do tekstu czytanego.
 - Taki sam element- spostrzeganie, różnicowanie, koncentracja, koordynacja.
 - Taka sama litera- spostrzeganie, różnicowanie, koncentracja, koordynacja.
 - Taka sama sylaba- spostrzeganie, różnicowanie, koncentracja, koordynacja.
 - Taki sam wyraz- spostrzeganie, różnicowanie, koncentracja, koordynacja.
 - Narysuj tak samo- rytm, proporcje.
 - Co tu nie pasuje?
 - Czego tu brakuje?
 - Gdyby.....to.....?- Uzupełnianie przez literowanie, dobieranie.
 - Emocje- dobieranie uczuć do sytuacji wymyślonych i rzeczywistych.
 - Testy na inteligencje- dostępne na rynku(trening).
 - Trening tabliczki mnożenia.
 - Trening odmiany czasowników- zwłaszcza u dzieci, które nie mówią.

Ćwiczenia mają wpływać na:

- **Koncentrację uwagi.**
- **Koordynację wzrokowo- ruchowo- słuchową.**
- **Pamięć- pojemność.**
- **Analizę i syntezę wzrokową.**
- **Analizę i syntezę słuchową.**
- **Logiczne myślenie.**
- **Umiejętność zadawania właściwych pytań i wyciągania wniosków.**
- **Pobudzanie i kształtowanie wyobraźni.**